

2023-09-19

Dnr: KS 2023/160

Delårsrapport augusti 2023, Bollebygds kommun

Innehåll

Sammanfattning	3
Förvaltningsberättelse	4
<i>Händelser av väsentlig betydelse</i>	<i>4</i>
<i>Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....</i>	<i>11</i>
<i>God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning</i>	<i>11</i>
<i>Väsentliga personalförhållanden</i>	<i>16</i>
<i>Förväntad utveckling.....</i>	<i>20</i>
Driftredovisning	23
<i>Budgetbeslut m.m. under året.....</i>	<i>23</i>
<i>Driftredovisning utfall</i>	<i>24</i>
Investeringsredovisning	25
Finansiella rapporter	27
Måluppföljning	38
<i>Kommunfullmäktiges mål</i>	<i>38</i>
<i>Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen.....</i>	<i>39</i>
Revisionsberättelse	41

Sammanfattning

- Det ekonomiska resultatet till och med augusti är 39,6 mnkr, prognosen för helåret är 19,4 mnkr.
- Nämnderna visar ett sammanlagt överskott på 15,5 mnkr till och med augusti, prognosen för helåret är ett överskott på 9,8 mnkr.
- Skatteintäkterna och generella statsbidrag utvecklas positivt och prognosticeras till ett överskott på 16,8 mnkr jämfört med budget.
- Den ofördelade budgeten på beräknas nyttjas i dagsläget. Om så inte sker förstärks prognosen på årsbasis med ett överskott på 4 mnkr.
- Prognosen innebär att nettokostnaderna kommer att öka med 6,2 % jämfört med föregående år, samtidigt prognosticeras skatteintäkterna och de generella statsbidragen att öka med 4,0 %, vilket innebär ett försämrat resultat jämfört med förra året.
- Av 10 verksamhetsmål satta av kommunfullmäktige bedöms att 7 stycken uppnås och 3 delvis uppnås.

Delårsrapporten är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige för perioden januari-augusti.

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

”Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.”

Barn och unga

Utbildningsnämnden har tagit fram en delårsrapport för perioden januari-augusti 2023.

Bedömningen är att två mål delvis kommer att uppnås.

Bollebygd är en stark skolkommun. Den politiska ledningen styr för att uppfylla grunduppdraget att alla barn och elever ska lyckas.

Vårt gemensamma arbete för att stärka barnet/elevens rätt till utbildning, rätt till stöd och vårt systematiska kvalitetsarbete har bidragit till en utveckling av förskolorna och skolornas kvalitet i utbildningen.

Ledningen ska leda för en formativ organisation där tillit, dialog och lärande genomsyrar verksamheterna. Vägval och beslut har fokus på hela organisationen och Bollebygds bästa framåt. Utbildningens kvalitet ska vara likvärdig i hela kommunen och bidra till en hållbar progression för barns och elevers lärande, där välmående och värdegrund är bärande delar.

Utbildningsnämndens verksamheter har under delåret arbetat för att hitta en ingång i arbetet med enhetsplaner för att systematiskt kunna utveckla en högre måluppfyllelse. Detta har resulterat i enhetsplaner där verksamheten utifrån föregående läsårs resultat prioriterat vad som ska sättas i förgrunden och vilka insatser som ska prioriteras. Utgångspunkten är att enhetsplanerna ska hållas i under en längre period än ett läsår men genom systematisk dialog på flera nivåer värderas under året.

Verksamheternas enhetsplaner tar sitt avstamp i de mål som formulerats på såväl kommunfullmäktige- som på nämnds nivå. Under året planeras för ett antal kvalitetsdialoger där vi genom kollegialt arbete följer upp, utvärderar och analyserar insatser och måluppfyllelse.

Utifrån detta arbete kommer rektor tillsammans med sina medarbetare i slutet av läsåret prioritera vad kommande läsårs utvecklingsarbete ska sätta i förgrunden.

Ingången i det förändrade arbetssättet har varit att vi ska gå från;

- Rapportering till dialog.
- Kortsiktighet till kontinuerlig process.
- "Tuva till tuva" till ledstång.
- Utsatthet till delaktighet.
- Kontroll till tillit.

	Prognos helår 2023	Budget- ram 2023	Skillnad prognos- budget	Utfall 2022
Prestationer för utbildningsnämnden				
Antal barn i förskola	509	533	-24	530
- varav köpt verksamhet	28	32	-4	37
- såld verksamhet	9	11	-2	10
Antal elever i förskoleklass	112	113	-1	120
- varav köpt verksamhet	26	26	0	28
- såld verksamhet	2	2	0	2
Antal elever i grundskola år 1-9	1 192	1 229	-37	1 202
- varav köpt verksamhet	204	206	-2	205
- såld verksamhet	24	19	5	23
Anpassad grundskola	17,5	19	1,5	16,6
-varav omvänt anpassad grundskola	1	1	0	2
<i>Under utredning (volymbuffert)</i>	2,5	4	1,5	5
- varav köpt verksamhet	3	2	-1	2,3
- såld verksamhet	0	0	0	0
Fritids anpassad grundskola	6	5	1	6,3
Varav köpt	1	1	0	2,5
Antal elever i fritidshem	523	560	-37	530
- varav köpt verksamhet	116	117	-1	118
- såld verksamhet	8	9	-1	9
Antal elever i gymnasiet	380	411	-31	369
- varav i egen regi	11	12	-1	10
- varav gymnasiesär	1,5	3	-1,5	3,5
- såld verksamhet	0,4	0	0,4	0

Prestationer

I tabellen ovan redovisas i tur och ordning prognostiserade prestationer i *snitt för helåret*, prestationer i budgetramen tagen utav KF, förändring mellan prognos och budgetramen, snittutfallet helår 2022.

Samtliga verksamheter har lägre barn/elevantal än budgetram förutom fritids för elever inom anpassad grundskola.

Socialnämnden

Socialnämnden har sedan föregående års organisationsförändringar arbetat för att skapa struktur i de processer som pågår. Som ett led i detta har en Utvecklingsenheten skapats, vilken utgör en stödfunktion i frågor som berör kvalitet och utveckling av verksamheterna. Utvecklingsenheten kommer, i samarbete med förvaltningens olika enheter, att driva flera av de utvecklingsprocesser som nämnden har framför sig.

Inför verksamhetsåret 2023 fattades beslut om att inrätta två tjänster som förebyggare. Socialnämnden har under våren behovsanalyserat innehållet i tjänsterna samt rekryterat två personer som kommer arbeta förebyggande i tät samverkan med skolverksamheterna, med start september 2023. De två förebyggarna kommer inom ramen för sina uppdrag bland annat att kartlägga behov och möjligheter till aktiviteter för barn och ungdomar i kommunen.

Socialnämnden har i samverkan med Utbildningsnämnden arbetat kring utformandet av en familjecentral. Familjecentralen kommer att drivas av Bollebygds kommun och VG Regionen, där personal finns representerade från MVC, BVC, skola samt socialtjänst. Uppstart av familjecentralen planeras ske under hösten 2023.

Under hösten påbörjar Socialnämnden ett projekt för uppsökande verksamhet för målgruppen över 80 år. Syftet är att komma i kontakt med personer som har fyllt 80 år och som ej har insatser, i syfte att informera om träffpunkten samt de biståndsinsatser som kan sökas vid behov.

I maj 2023 anordnades en äldremässa på Bollegården, med totalt 28 utställare och uppskattningsvis 200-250 besökare. Mässan syftade till att visa upp de tjänster, varor och aktiviteter som erbjuds till målgruppen äldre i kommunen. En förhoppning med mässan är att den ska bidra till att främja hälsa och förebygga ofrivillig ensamhet bland målgruppen. Årets äldremässa hade dessutom fokus på den digitala transformationen.

Vidare har kommunen, regionen och studieförbundet vuxenskolan under juni erbjudit kostnadsfri workshop till målgruppen äldre i syfte att öka de digitala kunskaperna. Workshopen fokuserade på att använda digitala tjänster såsom 1177, bank-id, Kivra, Swish och Easypark.

Under 2022 påbörjades projektet Bostad Först inom Socialnämnden i syfte att implementera och skapa en modell för att minska bostadslöshet och social stigmatisering. Detta projekt har fortsatt under 2023 med stöd av statsbidrag. En projektledare är tillsatt genom statsbidraget och kommer under året arbeta fram en modell som är anpassad utifrån Bollebygd kommuns lokala och demografiska förutsättningar.

Socialnämnden har ingått ett samarbete med Länsstyrelsen kring att kartlägga våld och våldsutsatthet inom kommunen, främst med bäring mot nämndens målgrupper. Samarbetet innebär att inventera och sammanställa förekomst av våld för att sedan ta fram en handlingsplan med aktiviteter för att förebygga våld inom kommunen. I detta arbete inryms även samarbete med bland annat andra kommuner, Brottsförebyggande rådet samt Polismyndigheten.

Bollebygds kommun samarbetar med länets samtliga kommuner och Västra Götalandsregionen (VGR) i programmet Millennium, med syftet att skapa en modern och tillgänglig vårdinformationsmiljö. Kommunernas deltagande i Millennium är villkorat med att en central kommungemensam samordningsstruktur etableras. Strukturen med tillhörande arbetssätt samordnas av VästKom, men varje kommun ansvarar för att upprätta ett eget lokalt införandeprojekt. Socialnämnden har rekryterat en projektledare med start augusti som kommer ansvara för implementering och utbildning av Millennium.

Äldreomsorgen

Prestationer, snitt	Utfall jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2022	Utfall jan-aug 2021
---------------------	------------------------	------------------------	------------------------

Procentuell beläggning demens	99%	94%	82%
Procentuell beläggning somatik	102%	95%	84%
Procentuell beläggning korttid	97%	96%	59%
Antal vårdtagare med beslut om hemtjänst	129	119	127

Den procentuella beläggningen på särskilda boendet har gradvis ökat under de senaste åren. Utifrån omvärldsbevakning går att konstatera att Covid 19 inledningsvis medfört att färre brukare ansökt om särskild boende. Detta med anledning av smittorisk samt att boenden stängde ner under perioder. Från år 2022 och fram har trycket på särskilda boenden ökat i takt med att smittorisken minskat. Att det särskilda boendet är fullbelagt ger också konsekvenser för korttidsboendet. I dagsläget upptas majoriteten av korttidsboendets lägenheter av brukare som inväntar ledig plats på särskild boende, vilket förklarar den stigande beläggningen på korttidsboendet.

Antal vårdtagare med beslut om hemtjänst fluktuerar över tid vad gäller antalet brukare samt beviljade biståndstimmar. Kommunen har en åldrande befolkning vilket över tid kommer påverka behov av hemtjänst, men även andra insatser.

Funktionsnedsättning

Budgeterade prestationer för Socialnämnden	Prognos 2023	Förändring	Budgetram 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Boende vuxna och barn/unga LSS	27*	6	21	22	21
Daglig verksamhet	33**	-5	38	34	32

* 20 egna boendeplatser, 7 köpta placeringar

** 29 brukare DV i egen verksamhet, 4 köpta placeringar

Gällande bostad med särskild service enligt LSS har behovet av platser ökat gradvis under de senaste åren. I dagsläget är den befintliga gruppboenden fullbelagd. Samtidigt förekommer sju ytterligare beslut som verkställs genom externt köpta platser. Det innebär att förvaltningen saknar sju boendeplatser. I dagsläget befinner sig förvaltningen i planeringsstadiet för byggnation av ny

gruppbofastad som kommer rymma sex lägenheter.

Individ- och familjeomsorg

Insatser	Utfall jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2022	Utfall jan-aug 2021
Ekonomiskt bistånd, antal hushåll	36	52	58
Placeringar vuxna institution, antal dygn	269	110	15
Placeringar barn och unga HVB, antal dygn	71 HVB (141 SIS)	74	0
Aktualiseringar	806	300	429
Anmälningar barn och unga	279	171	220
Öppnade utredningar barn och unga	48	63	92

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat, vilket beror på ett reducerat inflöde. Förvaltningen har räknat med en ökning till följd av inflation och rådande omvärldsläge, men detta har uteblivit.

Antalet dygn då vuxna har institutionsplacerats har ökat markant sedan tidigare år. Anledning till detta beror på en placering enligt LVM i början av året som pågått under första halvåret av 2023.

Aktualiseringar och anmälningar har ökat. Dessa styr inte förvaltningen över, då de inkommer utifrån. Det kan eventuellt härröra sig till ökad samverkan med andra professioner där information om vikten av anmälningar har lämnats.

Byggnad, miljö, VA och fastigheter

Samhällsbyggnadsnämnden tilldelades under 2022 medel för att finansiera tjänster för att kunna möta behov, krav och tillväxt i kommunen. Det har varit svårrekryterat och därav tagit extra tid i anspråk i processerna, vissa har avbrutits för att göra ett omtag. Chefsrekrytering har genomförts. Den politiska prioriteringen "servicefunktion" finns nu på plats.

Ny matsal har färdigställts på Bollebygdsskolan.

Den 7 december 2022 gav kommunfullmäktige ett uppdrag att ta fram en grönplan inom Bollebygds tätort. Arbete pågår och samråd beräknas ske 2024. Statlig medfinansiering har erhållits (Lokala Naturvårdssatsningen, LONA) för genomförandet av projektet. Inom ramen för grönplanen inventerar kommunen naturvärden, rekreativa värden och ekosystemtjänster samt stakar ut mål och strategier.

Kommunfullmäktige ska anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter ordinarie val. Arbete pågår med detta på planenheten. En arbetsgrupp, referensgrupp samt politisk styrgrupp är utsedda.

Ett beslut gällande framtida avloppsrening ska tas under året och förutsättningarna och underlag inför en ansökan om tillstånd enligt miljöbalken arbetas fram.

Kommunerna Bollebygd, Herrljunga, Mark, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda har genomfört en utredning om olika lösningar för insamling av förpackningar och returpapper samt har belyst möjligheter med samverkan, detta utifrån ny förordning om producentansvar för förpackningar. En rapport har sammanställts. Nämnden har givit förvaltningen i uppdrag att samverka med de andra kommunerna i frågan.

Bollebygds kommun har idag ett äldre -kortbaserat inpasseringssystem för Råssa ÅVC. Uppdrag har givits förvaltningen att arbeta för att införa ett sk Grönt kort för företagen. En upphandling är genomförd och avtal har tecknats för nytt inpasseringssystem som ska möjliggöra uppstart med "Grönt kort".

Flera planer pågår, både för bostäder och industrimark. Kommunen har tagit fram riktlinjer och rutiner för en detaljplaneprocess med exploatörssamverkan och möjliggjort för att flera planer nu drivs av exploatör men kommunen har fortsatt ansvaret för att driva planprocessen framåt.

Under året har en arbetsgrupp, där representanter från samhällsbyggnadsförvaltningen ingår, arbetat vidare med uppdraget att starta upp en återbruksverksamhet i Bollebygd.

Förslag till vattentjänstplan tas fram med stöd av konsult. Syftet med planen är att presentera kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av kommunalt vatten och avlopp. Planen kommer att gå ut på samråd under hösten, nästa steg är granskning för att sedan beslutas i kommunfullmäktige.

Under året har utbyggnaden av fiber på landsbygden fortsatt, utifrån samverkansavtal, med målet att slutföras under innevarande år. Tidplanen för färdigställande har flera gånger förskjutits framåt. Övergången från kopparnätet till moderna lösningar är en viktig del av digitaliseringen av Sverige som ger stora möjligheter men som samtidigt måste göras ansvarsfullt. I Bollebygds kommun kommer de delar av kopparnätet som fortfarande är i bruk, att stängas 2024-03-31. Utbyggnaden av fiber är i sin slutfas men är inte slutbesiktigat.

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo)

Stiftelsen gör inget delårsbokslut och därmed tas inte heller någon sammanställd redovisning fram för koncernen per augusti. Stiftelsen har gjort en ekonomisk uppföljning vid halvårsskiftet. Den visade på ett resultat för perioden på 1,3 mnkr som kan jämföras mot budgeterade -2,2 mnkr. Prognosen var i juni att helåret kommer att landa på -3,3 mnkr vilket är 1,2 mnkr högre än budgeterade -4,5 mnkr.

Väsentliga händelser som inträffat efter redovisningsperiodens slut

Inga händelser finns att rapportera.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Demografiska förändringar

Befolkningen har hittills under året (t.o.m. juli) ökat med 38 invånare eller 0,4 %. Jämfört med sista juli förra året har befolkningen ökat med 23 personer, vilket motsvarar en ökning på 0,2 %. Befolkningsökningen har avtagit jämfört med första åren i 2020-talet. Födelsetalen som var lägsta på en lång tid 2022 ser ut att öka något under 2023.

	2023	2022
Antal invånare början av året	9 703	9 634
Antal födda	53	40
Antal döda	-37	-46
Födelsenetto	16	-6
Inflyttning	405	368
Utflyttning	-387	-317
Flyttnetto	18	51
Invandring	18	36
Utvandring	-16	-6
Invandringsnetto	2	30
Övrig förändring	2	9
Antal invånare 31 juli	9 741	9 718
<i>Förändring under perioden</i>	<i>38</i>	<i>84</i>

För budgetplanering är befolkningsutfallet 1 november intressant eftersom det ligger till grund för kommunens skatteintäkter och kostnadsutjämning näst kommande år. Jämfört med 1 november 2022 har befolkningen ökat med 0,6 % vilket är högre än vad som använts för beräkning av de preliminära ramarna.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

”Upplysningar om kommunens och kommunkoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.”

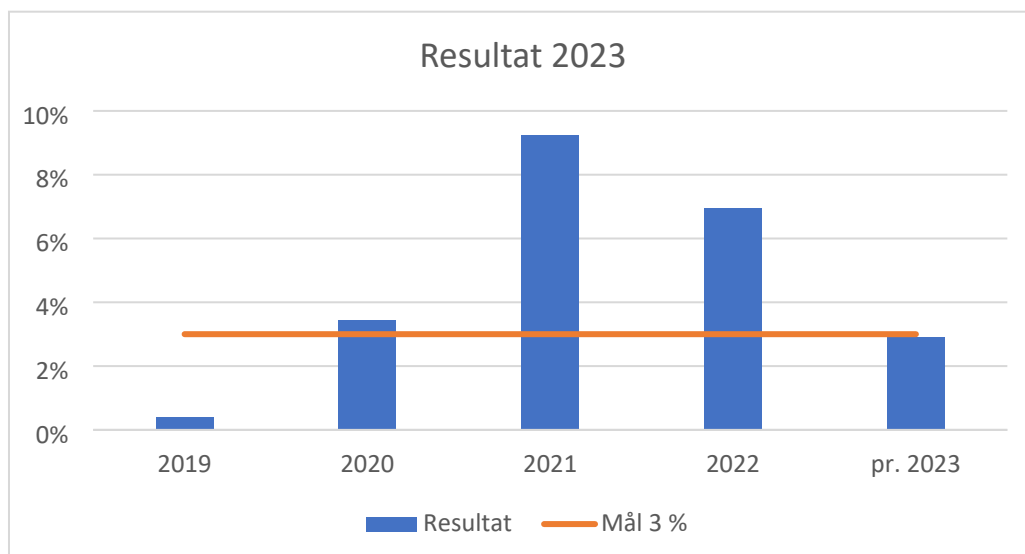
Avstämning av mål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige beslutade för 2023 om två finansiella mål:

1. Det ekonomiska resultatet ska över mandattiden motsvara 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Kommunens prognosticerade resultat på 19,4 mnkr innebär att resultatet kommer utgöra 2,9 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. För att klara målet över hela mandatperioden kommer ett något starkare resultat krävas kommande år. I diagrammet nedan visas hur resultatet fördelade sig över föregående mandatperiod. Även om inte första året nådde upp till 3% då så uppfylldes målet.

Det är svårt att bedöma hur resultatet kommer att utvecklas över kommande år då det råder osäkerhet i samhällsekonomin. Kostnaden för kommunernas pensionsåtaganden påverkas av inflationsutvecklingen som är svår att förutspå med säkerhet. Något som förväntas höja resultatet i Bollebygd kommande år är försäljningsintäkter av exploaterade tomter på Bergadalen. Osäkerhet på bostadsmarknaden som också har dämpats av höga räntor gör det dock svårt att veta när försäljning blir aktuell och vilket pris tomterna kan säljas för. Den sammanlagda bedömningen är att målet förväntas uppnås för mandattiden.

2. Över samma tid ska minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploatering finansieras med egna medel.

Skattefinansierade investeringar prognosticeras till 67,8 mnkr för helåret 2023. Det motsvarar 70 % av avskrivningar och skatteintäkter. Det betyder att självfinansieringsgraden är 70 % och att kommunen således kan finansiera investeringar till en stor del med egna medel. Om prognosen slår in har kommunen utrymme att ha något lägre självfinansieringsgrad kommande år. Värt att notera är att den totala investeringsmassan har varit relativt låg utan några större investeringsprojekt under perioden. Ökar investeringstakten kan det krävas att resultatet också förbättras för att nå upp till målet om 40 % över mandatperioden.

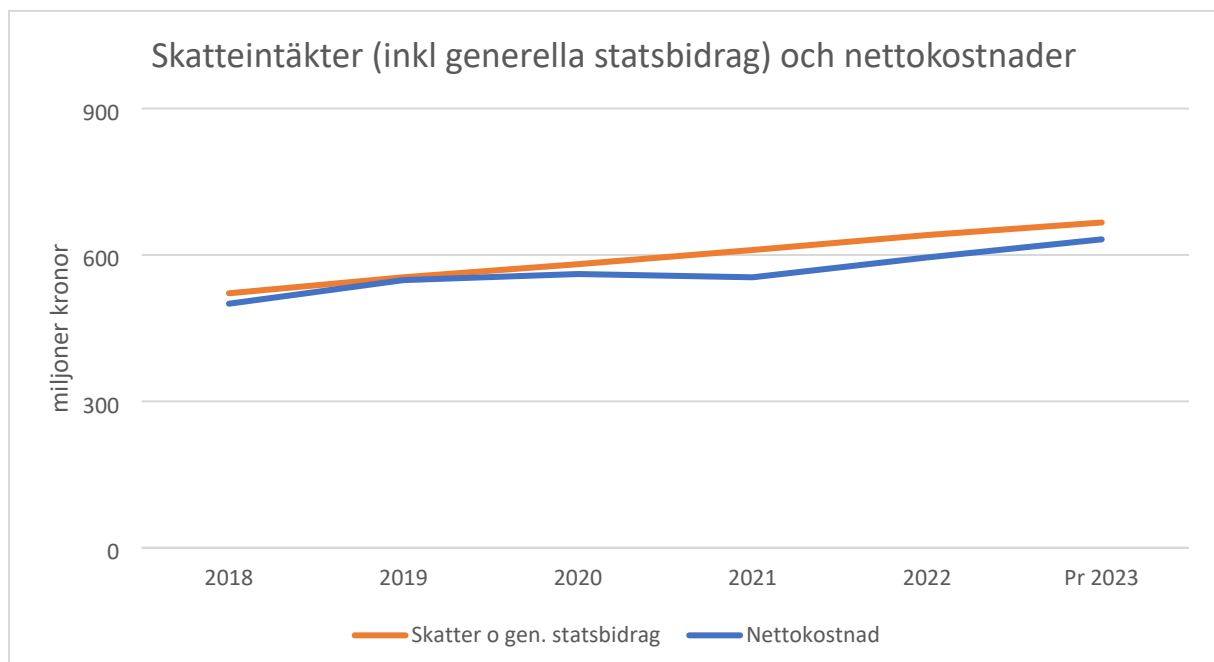
Målet är formulerat så att det endast omfattar skattefinansierade investeringar och exploatering. Vad som avses med skattefinansierad exploatering är otydligt.

Huruvida ett exploateringsprojekt är skattefinansierat eller intäktsfinansierat kan bero på hur marknaden för exploaterade tomter ser ut i framtiden vilket kan vara svårt att sja om. Likaså skulle större investeringar inom VA-området kunna vara föremål för skattefinansiering beroende på politiska viljan.

Eftersom exploateringsprojekt kan pågå under flera år och finansieringen till största del är skattefinansierad fram tills tomter är färdigställda har investeringar inom exploateringsprojekt räknats in i den andel som ska finansieras med egna medel vid framtagandet av nyckeltal.

Nettokostnadsutvecklingen

Verksamhetens nettokostnader prognostiseras öka med 6,2 % jämfört med utfall föregående år. Som motpart till den här prognostiserade nettokostnadsutvecklingen har skatteintäkterna ökat med 4,0 %. När nettokostnaden ökar mer än skatteintäkterna sjunker resultatet. Det är därför viktigt att se till så att inte en nettokostnaderna ökar mer än skatteintäkterna sett ur ett längre perspektiv. Att skatteutvecklingen varit lägre än nettokostnadsutvecklingen demonstreras i grafen nedan genom att avståndet mellan blå linjen och orange linjen minskat för prognos 2023.

Diagrammet visar utvecklingen av skatteintäkterna och de generella statsbidragen överst samt kommunens nettokostnader underst. Mellanrummet mellan kurvorna utgörs främst av resultatet och till mindre del av finansnettot..

Personalkostnaderna

De rena lönekostnaderna ökade 4 % jämfört med föregående period. Ökningen förklaras av avtalsenliga löneökningar samt ökade antal anställda. Det är på totalen endast en liten ökning av medarbetare och ökningen kan till största del förklaras av löneökningar.

Inom Samhällsbyggnadsnämnden ökade antal medarbetare och därmed lönekostnaderna mest procentuellt vilket beror på att flertalet vakanta tjänster har tillsatts jämfört med föregående period. Inom Socialnämnden var förhållandet det motsatta och löneökningen var lägre än förväntad löneökning vilket beror på vakanta tjänster.

Förutom lönekostnader består personalkostnaderna av sociala avgifter och pensionskostnader. De sociala avgifterna ligger på samma nivå som föregående period och har därmed i stort sett utvecklats procentuellt i linje med löneökningen. (viss variation kan uppstå till följd av de anställdas åldrar)

Den sista stora posten under personalkostnader svarar pensionerna för. Pensionskostnaderna har ökat från 22,1 mnkr bokslut augusti 2022 till 27,4 mnkr bokslut augusti 2023. Det är en ökning på 24 %. Sedd som andel av skatteintäkterna under samma period har andelen ökat från 6,3% till 7,5 %. Notera att kommunen även har intäkter i form av bland annat generella statsbidrag och utjämning samt taxeintäkter och att relationstalet endast syftat att åskådliggöra ökningen. Tack vare att Bollebygd har vuxit de senaste åren så är pensionsavsättningarna inte så stora i förhållande till de totala skatteintäkterna. Situationen är betydligt värre för kommuner som haft bibehållen storlek eller minskande storlek.

Övrigt kring intäkter och kostnader

Intäkterna uppgick till 97,6 mnkr för perioden vilket är 19 % mer än föregående år. Två engångsposter kan förklara en stor del av ökningen. Exploateringsverksamhet har inkommit med 7,3 mnkr. Föregående år fanns det inga exploateringsintäkter. Därutöver har den VA-fond som fullmäktige beslutade att inrätta 2019 upplösts till följd av att tidsfristen för fonden löpt ut och investeringen som fonden avsåg att finansiera har skjutits på framtiden. Fonden innehöll 8,3 mnkr. Rensas intäkterna från dessa poster hamnar intäkterna för perioden på 82,0 mnkr vilket är en knapp ökning jämfört med föregående år.

Kostnaden för köpt verksamhet har ökat med nästan 9,3 % eller 7,6 mnkr. Kostnadsökningen återfinns framför allt inom Socialnämndens verksamheter där kostnaden för placeringar har ökat. Volymen avköpt verksamhet inom Socialnämndens verksamheter är så låg att variationer av antalet platser påverkar kostnadsmassan avsevärt mycket mer än uppräknings- och indexregleringar.

Kommunens pensionsförpliktelser

De totala pensionsförpliktelserna uppgick till 202,1 mnkr, inkl. skatt, av denna utgjorde 63,3 mnkr avsättningen i balansräkningen och resterande 138,8 mnkr utgjorde ansvarsförbindelsen utanför balansräkningen. Den största förklaringen för förändring mellan åren är att pensionsavsättningarna inflationsjusteras. Redovisningen är i enlighet med lagstiftningen; den så kallade blandmodellen. Kommunen har inte tryggt förpliktelserna genom försäkring eller stiftelse, samtliga är så kallade återlånade medel. Se vidare not 18 och 22.

Pensionsförpliktelse, kommunen	2022 aug	2021 aug	2020 aug
Avsättning inkl. särskild löneskatt	63,3	49,0	44,0
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	138,8	135,4	140,8
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring eller stiftelse	0	0	0
Summa pensionsförpliktelser	202,1	184,4	184,8
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel*	0	0	0
Återlånade medel	202,1	184,4	184,8

Beloppen är i mnkr. *Inga specifikt öronmärkta medel finns.

Pågående tvister

Det pågår för närvarande inte några tvister som påverkar den ekonomiska ställningen i kommunen.

Balanskravsresultatet

Kommunen har inga negativa resultat att reglera. Utifrån nuvarande prognos kommer resultatet vara inom linjen för balanskravet. Resultatutjämningsreserven kommer inte att nyttjas enligt prognos. Inga realisationsvinster eller

realisationsförluster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning förväntas inträffa under året. Endast en liten del (0,4 mnkr vid delårsbokslut) av resultatet förväntas justeras till följd av orealiserade vinster i värdepapper.

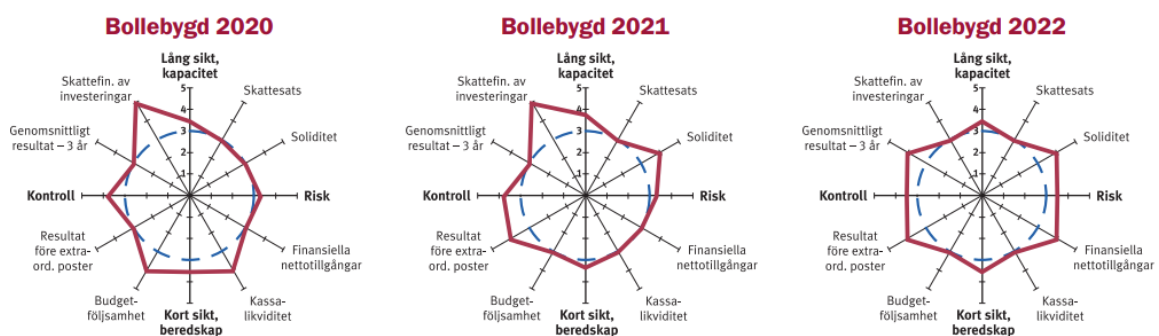
Utvärdering av god ekonomisk hushållning

I delårsrapporten görs bedömningen att båda de finansiella målen kommer att uppnås.

Av kommunfullmäktiges 10 verksamhetsmål prognosticeras att 3 kommer uppfyllas delvis och 7 uppfylls. Kommunstyrelsen bedömer sammantaget måluppfyllnaden som god, men kan bli bättre. För vidare bedömning av måluppfyllelsen se separat stycke.

Enligt kommunens riktlinje råder god ekonomisk hushållning när de finansiella målen uppnås samt merparten av verksamhetsmålen uppfylls. Prognosen är att detta kommer uppfyllas vid årets slut och att god ekonomisk hushållning råder.

I den så kallade R-K-modellen har kommunen jämförts utifrån ett antal ekonominyckeltal för de senaste tre åren, se nedan. Den visar att kommunen relativt sett har en god finansiell ställning jämfört med andra kommuner i Västsverige.

Utifrån koncernperspektivet kan konstateras att Bollebo prognostiserar att hålla budgeterat resultat vilket tyder på att kostnadskontroll råder trots den mer osäkra ekonomin i samhället med ökade räntor. En mer fördjupad analys över koncernens finansiella ställning kommer att ges till årsredovisningen.

Bedömningen utifrån ovanstående är att en god ekonomisk hushållning råder.

Väsentliga personalförhållanden

Personalstatistik

	Jan – jun 2023			Jan – aug 2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	531	134	665	521	135	656
Antal visstidsanställda	78	37	115	63	18	81
Antal timavlönade (timmar)	32109,85	12924,34	45034,19	46511	18225	64736
Övertid/fyllnad/mertid (timmar)	1434,01	585,57	2019,58	2410	1328	3738
Andel tillsvidareanställda m. heltid (%)	90,21	94,78	91,13	91,9	94,07	92,3
Sjukfrånvaro (%)	8,95	5,25	8,15	8,8	5,3	8,04
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	44,85	31,98	43,05	34,9	18,8	32,7
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	7,03	4,45	6,21	7,2	8,7	7,6
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	8,4	4,46	7,51	8,5	3,7	7,5
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	10,13	7,09	9,59	9,4	6,7	8,9

Mätperioden för 2023 är 1 januari till den 30 juni. Det innebär att statistiken inte är jämförbar med 2022. Anledningen till att mätperioden förändras är att det saknas en medarbetare på HR avdelningen på grund av svårigheter att rekrytera den kompetensen. Trots att det är en annan mätperiod har antalet tillsvidareanställda ökat med 9 personer och antalet visstidsanställda har ökat med 34 personer.

Det är svårt att dra några slutsatser av antalet timmar utförda av timavlönade och antalet övertidstimmar då mätperioden är en annan. Sjukfrånvaron har under året befunnit sig på ungefär samma nivå som föregående år och trenden ser ut att hålla i sig även nu.

Förvaltning	2023 jun	2022 aug
Kommunstyrelseförvaltningen	2	0,53
Samhällsbyggnadsförvaltningen	8,6	8,11
Socialförvaltningen	9,1	9,6
Utbildningsförvaltningen	7,9	7,62
Totalt	8,15	8,04

Sjukfrånvaron per förvaltning 2022-2023

Kompetensförsörjning

Likasom andra kommuner har Bollebygds kommun utmaningar när det gäller kompetensförsörjning. Att hitta rätt kompetens är en utmaning och alla förvaltningarna arbetar hela tiden aktivt med frågan. På Kommunstyrelseförvaltningen märks det framför allt i ökade svårigheter att rekrytera kompetenta medarbetare

Kommunens chefer lyfter kontinuerligt kompetensutvecklings- och utvecklingsbehov med medarbetarna i röda tråden samtalen för att både nu och i framtiden ha medarbetare med god och uppdaterad kompetens.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser utmaningar i att rekrytera chefer, planarkitekter, kockar och ingenjörer. Det innebär också att det finns utmaningar i organisationen när det hela tiden både pågår rekryteringar och introduktioner. Förvaltningen har under året genomfört ett flertal kompetensutvecklingsinsatser till exempel beskärning av träd, läcksökning, ventilationsteknik, skolmatsakademien och styr och reglerteknik.

Antalet äldre som behöver mer avancerad vård i hemmet ökar och det ställer högre krav på socialförvaltningen, dels behöver antalet medarbetare bli fler och fler medarbetare behöver ha särskild kompetens. Förvaltningen har svårt att tillsätta tjänster i den grad som krävs för att möta brukarnas behov.

Undersköterskor, sjuksköterskor och rehabpersonal utgör professioner som är svårrekryterade. För att tillskansa sig personal arbetar förvaltningen aktivt med både samverkan med olika lärosäten samt marknadsföring i olika forum. Utöver rekrytering är introduktion en viktig fråga för Socialförvaltningen. Förvaltningen har därför satsat på att upprätta nytt introduktionsmaterial samt utbilda handledare i syfte att ge nya medarbetare goda förutsättningar under sin första arbetstid.

Socialförvaltningen har en stor medvetenhet kring vikten av att behålla kompetenta medarbetare. Som ett led i detta arbetar förvaltningen med tillitsbaserad organisation vilket ger medarbetarna möjlighet till ökad påverkan och delaktighet i sitt dagliga arbete, som i förlängningen kan öka trivseln på arbetsplatserna. Medarbetarnas välbefinnande kan även förväntas öka genom

pågående insatser så som 11 timmars dygnsvila, heltid som norm samt borttagande av delade turer.

Den 1 juli 2023 blev undersköterska en skyddad yrkestitel. I och med förvaltningens utmaningar beträffande mer avancerad vård i hemmet är det av vikt att arbeta med att differentiera och precisera de olika professionerna som finns inom verksamhetsområdet. På detta sätt kan förvaltningen tillvara kunskapen inom yrkesområdena och säkerställa att insatser delegeras till rätt profession, samtidigt som nya arbetsmöjligheter skapas.

Utbildningsförvaltningen har i enlighet med Huvudöverenskommelse om lön och andra villkor, HÖK 21, arbetat fram en plan i syfte att trygga kompetensförsörjningen inom

skolan på såväl kort som lång sikt. Den i samverkan framtagna planen med tillhörande handlingsplan är levande i hela verksamheten och har lyfts i såväl rektorsgrupp som i förvaltningens samverkansgrupp, FSG. Planen gäller fram till 2024-03-31 och kommer utvärderas innan dess.

Utbildningsförvaltningen har svårigheter i att bemanna de olika verksamheterna vid frånvaro såsom till exempel sjukdom och vård av barn och utifrån det sker ett kontinuerligt arbete med att rekrytera vikarier. För att underlätta detta sker från och med höstterminen 2023 all vikariehantering till förskolorna av kommunens bemanningsenhet. Lärare i fritidshem och lärare förskola är svårrekryterade och vid besättning av lediga tjänster tillsätts de ofta med annan kompetens.

När behov av nya medarbetare uppstår på utbildningsförvaltningen annonseras efter heltidstjänster då detta underlättar rekryteringen.

Mångfald och jämställdhet

Under 2023 har arbetet med att implementera ett integrerat arbetssätt i jämställdhetsarbetet fortgått. Arbetet på individnivå genomförs i samband med arbetaruppföljningarna. På arbetsplatsnivå är jämställdhetsarbetet en integrerad del i årshjulet för arbetsmiljö- och personalprocesser. Även arbetet med att kontinuerligt genomföra kommungemensam arbetsvärdering och

lönekartläggning fortgår under hösten. Resultatet av kartläggningen förs vid behov in till nästkommande års löneöversyn.

Inför löneöversyn 2023 gjordes en jämställdhetsanalys av lönerna i kommunen och resultatet visar att det fortfarande finns åtgärder att genomföra inom området lön. Det kan konstateras att löneskillnaderna mellan kvinnors löner och mäns löner ökar när det inte genomförs särskilda satsningar på de stora kvinnodominerade yrkesgrupperna såsom undersköterska och barnskötare.

Arbetsmiljö och hälsa

Arbetsmiljön utifrån alla aspekter för förvaltningens alla medarbetare och chefer präglas av ett kontinuerligt arbete för att främja hälsa, förebygga och förhindra ohälsa. Det systematiska arbetsmiljöarbetet planeras och genomförs med stöd av det framtagna årshjulet för våra arbetsmiljö- och personalprocesser.

Under året har arbetet med ”hållbar organisation” fortgått på samtliga förvaltningar och under våren genomfördes en uppföljande enkät som besvarades av förtroendevalda, medarbetare och chefer. Resultatet följs upp under hösten.

Under våren har den årliga medarbetarenkäten genomförts och enkäten visar på en hög övergripande nöjdhet med arbetssituation, god stämning på arbetsplatsen och närmaste chefs ledarskap. Medarbetarna tycker också att de har ett meningsfullt och utvecklande arbete. Hållbart medarbetarengagemang (HME) har dock gått ner från 82 vid mätningen 2021 till 81 vid årets mätning. Det är en marginell förändring och resultatet är ändå högre än de sammanvägda resultatet för alla kommuner i Kolada. Medarbetarenkäten genomfördes med en svarsfrekvens om 80% vilket är en mycket bra svarsfrekvens.

Resultatet av medarbetarenkäten visar också att kännedom om rutinen för visseblåsning och att förtroendet för kommunledning och förvaltningsledning behöver öka. Det är också viktigt att öka upplevelsen av

att alla medarbetare har lika möjligheter gällande anställningsvillkor och kompetensutveckling. Andelen medarbetare som har tidsbegränsade anställningar är högre i de typiskt kvinnodominerade befattningarna och där behöver arbetet fokuseras på att erbjuda bättre anställningsvillkor såsom heltidsarbete och tillsvidareanställningar.

För att stärka kunskaperna om arbetsmiljö och hälsa har en utbildning genomförts för chefer och skyddsombud.

En viktig del i en god arbetsmiljö är medarbetarens möjlighet till delaktighet och möjlighet att påverka. I uppföljningsmodellen Den röda tråden har chef och medarbetare regelbunden dialog om hur arbetsvardagen ser ut för medarbetaren. Den röda tråden är genom det ett viktigt instrument för cheferna när de ska planera och leda sin verksamhet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har genomfört ergonomiutbildning och en översyn av kontorsplatsers utformning samt utbildning för "kontorspersonal"/administrativ personal. På samhällsbyggnadsförvaltningen har även alla chefer och skyddsombud gått arbetsmiljöutbildning.

Att känna delaktighet är en viktig förutsättning för en god arbetsmiljö. Utifrån resultaten i medarbetarenkäterna och dialogerna på APT i socialförvaltningen framgår att förvaltningsledningen behöver arbeta med att öka transparensen genom tydligare kommunikation och ökad närvaro i verksamheterna. Under våren har förvaltningsledningen bjudit in samtliga medarbetare till dialog under gemensamma frukostar. Där framkom många goda förslag som kan öka transparensen och i förlängningen delaktigheten. Bland annat kommer förvaltningen under hösten 2023 att publicera samtliga protokoll från förvaltningens ledningsgrupp i syfte att alla medarbetare ska kunna ta del av och få en ökad insyn i beslutsprocesserna.

Vidare har socialförvaltningen arbetat för ett nära ledarskap genom att bland annat säkerställa att varje chef har ett rimligt antal medarbetare. Det nära ledarskapet skapar förutsättningar för varje chef att få en god kunskap om sin

verksamhet för att kunna möta verksamhetens behov och kunna göra adekvata avvägningar beträffande bemanning, kompetenshöjning och kvalitetsutveckling.

Socialförvaltningen har kartlagt sjukfrånvaron i verksamheterna och utifrån detta arbete kunnat identifiera långtidssjukfrånvaro som en särskild utmaning, vilket förvaltningen behöver arbeta mer aktivt med.

Den fysiska arbetsmiljön behöver inom vissa av socialförvaltningens verksamheter förbättras då de ej är ändamålsenliga för verksamheternas behov. Medarbetarna beskriver vidare problematik utifrån trångboddhet, dålig ventilation, för hög eller låg temperatur. Kommunens lokalresursplan är under revidering, där förvaltningen har lyft och prioriterat behovet av nya och ändamålsenliga lokaler.

Det skall i arbetet finnas rimliga förutsättningar för att utföra arbetet. Det krävs en balans mellan krav och resurser. Krav är en naturlig del av arbetet och är i sig inte skadligt. Krav kan vara både stimulerande och positiva och bidra till att skapa mening i arbetet. Men om kraven överstiger de resurser som finns under en längre tid, så ökar risken för ohälsa. Utifrån det arbetar utbildningsförvaltningen genom uppföljningsmodellen Den röda tråden regelbundet med följa upp hur balansen mellan krav och resurser ser ut.

I det systematiska arbetsmiljöarbetet på utbildningsförvaltningen har chefers kunskaper om hur man förebygger och hanterar kränkande särbehandling varit i fokus under året och det har skapade fördjupade kunskaper.

På utbildningsförvaltningen har det också skett ett aktivt arbete i nära samverkan med HR för att sänka sjukfrånvaron inom skolan. Arbetet har gett resultat och fortsätter under året.

Förväntad utveckling

Kommunens resultat för perioden januari-augusti är ett överskott på 39,6 mnkr vilket innebär ett överskott jämfört med budget på 26,6 mnkr. För helåret prognosticeras resultatet till 19,4 mnkr, vilket är 25,1 mnkr sämre än förra året men samtidigt 19,0 mnkr bättre än budget. Prognosen för den löpande verksamheten är ett överskott mot budget på 9,8 mnkr.

Kommunfullmäktige

Prognosen för kommunfullmäktige är att budgeten kommer hållas.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens delårsresultat var ett överskott på 2,9 mnkr, nettokostnadsutvecklingen i förhållande till 2022 var en ökning på 6,0 % och märks främst inom personalkostnaderna, där lönesumman ökade med 4,7 % och personalomkostnader (PO) ökade med 19,6% främst till följd av kraftigt ökade pensionskostnader.

Prognosen för helåret tyder på ett överskott på 2,0 mnkr. Den positiva avvikelser i förhållande till budget beror på att kommunstyrelsen har fått budgettillskott men där insatserna ännu inte har inneburit någon kostnad, t.ex. för införande av återbruksverksamhet. Totalt uppgår dessa till 0,5 mnkr. Dessutom finns en del vakanser till följd av föräldradigheter och uppsägningar. Inom IT-verksamheten syns också minskade kapitalkostnader till följd av att en del större investeringar har slutavskrivits under året och reinvesteringarna ännu inte har genomförts då det inte funnits behov av det.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämndens prognos för helåret är ett överskott på 2,4 mnkr och utgör 0,7 procent av budgetramen. Nettokostnadsutvecklingen för perioden jämfört med föregående år är en ökning på 6,9 procent. På intäktssidan har intäkterna sjunkit och skillnaderna kommer av att statsbidraget Skolmiljarden inte betalas ut detta år samt de inledande månadernas sjuklönersättning för corona 2022, vilket nämnden inte fått för i år. Detta bidrar till nettokostnadsökningen. För kostnadsposterna har nettokostnaderna ökat för samtliga förutom utbetalda bidrag där föregående års satsning på Hestrafors IF genererat en minskning i år.

Nettokostnaden för personalkostnader har ökat med 6,8 procent. Ökningen beror främst på löneökning och att personalomkostnader (PO) ökat med 4,78 procent jämfört med föregående år. Utifrån personalstatistiken i denna rapport har varken tillsvidareanställda eller visstidsanställda ökat. Alla poster där utbildningsförvaltningen köper tjänster intern har ökat, lokalhyra, måltid och lokalvård. Även externa kostnader och främst då skolskjuts har ökat rejält i och med den höga indexeringen förra året i augusti.

Förskolan prognostiserar ett nollresultat. Fritidshem, anpassad grundskola, gymnasium, vuxenutbildning, kultur- och fritid, nämnd och centralt prognostiserar gemensamt ett överskott på 6,1 mnkr.

Största överskotten härrör från särskolans volymbuffert 1,5 mnkr, fritidshem 1,7 mnkr med lägre personalkostnader och också lägre elevantal, samt från gymnasiet 1,3 mnkr och det beror till merpart på minskad kostnad för köpt gymnasiesärskola på grund av avhopp.

Grundskolan prognosticerar ett underskott på 3,7 mnkr till följd av för höga personalkostnader främst kopplat till elever med omfattande stödbehov men också genom ökade kostnader för skolskjuts med ett underskott på 0,9 mnkr.

Socialnämnden

Socialnämndens prognos för helåret är ett överskott på 5,5 mnkr. Överskott härrör statsbidrag, vakanta tjänster, reducerade kostnader bidrag och retroaktiv betalning från leverantör pga. omgjort beslut. Vakanta tjänster avser svårigheter att rekrytera.

Nettokostnader utifrån prognosen för helåret har ökat jämfört med föregående år med 9,7%. Ökning av nettokostnader avser främst ökning av köpta placeringar inom Individ- och familjeomsorgen samt Funktionsnedsättning. Ökade personalkostnader och lokalkostnader påverkar även nettokostnadsökningen.

Bidragande orsak till personalkostnadsökning är ökade PO-pålägg från 2022 till 2023, där PO-pålägget ökades från 39,7% år 2022 till 44,5% år 2023. Anledningen till höjningen är dels höjda premier i det nya pensionsavtalet som tillämpas från och med 1 januari 2023, även ökat prisbasbelopp leder till högre kostnader för den förmånsbestämda pensionen. Utöver årlig löneökning blev avtalet för kommunal högre än tidigare vilket påverkar nettokostnaden för personalkostnader mellan åren.

Lag om 11 timmars dygnsvila träder i kraft 1 oktober 2023. För socialnämndens del berör det främst äldreomsorgen och funktionsnedsättning med 3 årsarbetare. Prognos är uppdaterad från oktober.

Socialnämnden har mottagit statsbidrag under året vilket förklarar en del av överskottet. Ett beslut väntas i kommunfullmäktige i september för ytterligare statsbidrag om 5,5 mnkr som då eventuellt tilldelas utökad ram till Socialnämnden. Vidare ses ökade kostnader för köpta placeringar på Funktionsnedsättning och Individ- och familjeomsorg. Efterfrågan av ekonomiskt bistånd har däremot minskat.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens nettokostnad för perioden januari till augusti var 25,8 mnkr. Utfallet innebär för perioden ett budgetunderskott på 1,1 mnkr. Jämfört med motsvarande period föregående år är nettokostnaderna 2,4 mnkr högre. De största kostnadsökningarna återfinns inom bygg- och miljöenheten som tidigare period hade flera tjänster vakanta.

Prognosen för helåret är budget i balans, vilket är i linje med prognosen efter april. En osäkerhet som finns i prognosen är eventuella kostnadsökningar inom områden såsom vinterväghållning, energikostnader och bostadsanpassningar. Nämndens totala ram är förhållandevis liten i jämförelse med dessa poster vilket gör att det kan vara svårt att kompensera underskott bland dessa poster genom besparingar på andra ställen. Dessutom tenderar kostnader för el och snöröjning först bli kända i slutet på året vilket ger kortare tid till anpassningar. Förvaltningen ser över möjligheten att teckna fast avtal på el för att ha bättre planeringsförutsättningar.

Övriga poster

Den ofördelade budgeten på 4 mnr bedöms utnyttjas under året. Om inga större oförutsedda händelser inträffar under återstående budgetår går överskottet in i resultatutjämningsreserven vid årsbokslutet.

Kostnaden för pensioner prognosticeras till 50 mnr och är 14 mnr högre än föregående år vilket främst beror på uppräknings av avsatt pension samt en kostnadsökning till följd av byte av avtal. Att pensionskostnaderna skulle öka var känt vid planering av året. Prognosen för pensionskostnaderna för helår 2023 har dock ökat med 2,5 mnr sedan prognosen som gjordes föregående år.

I resultatet finns en intäktsredovisad exploateringsersättning om 6,4 mnr. Ersättningen får kommunen som kompensation för utbyggnad av lokalgata i ett större exploateringsprojekt på Bergadalen. Kostnaderna belastar kommunen under den byggda vägens nyttjandeperiod.

Skatteintäkterna har ökat under året och beräknas nu bli 10 mnr högre än budget. Det är främst en konsekvens av att skatteintäkterna beräknas bli högre under 2023 än vad som bedömdes i samband med att budgeten sattes samt en positiv slutavräkning för skatteintäkterna 2022 som innebär en intäkt för 2023.

Kommunen har även erhållit 6 mnr i generella statsbidrag som inte var budgeterade vid årets början.

Driftredovisning

Budgetbeslut m.m. under året

Kommunens budget, nettokostnader (mnkr)	KF beslut	Tekniska just.	Löner	Aktuell ram
<i>Budget per nämnd:</i>				
Kommunfullmäktige	-1,6			-1,6
Kommunstyrelsen	-62,8	-0,1	-0,8	-63,7
Utbildningsnämnden	-315,1	-1,1	-6,2	-322,4
Socialnämnden	-205,3	-0,3	-3,9	-209,5
Samhällsbyggnadsnämnden	-38,8	-0,9	-0,7	-40,3
Revisionen	-0,9			-0,9
Valnämnden	-0,02			-0,02
Överförmyndare	-0,8			-0,8
Jävsnämnden	-0,1			-0,1
Summa nämnder	-625,4	2,4	-11,6	-639,2
<i>Budget övrigt:</i>				
Ofördelad budget	-4,0			-4,0
Lönerörelse	-11,6		11,6	0
Pensioner och räntenetto mm	-7,5	-2,4		-5,2
Summa	-648,3	0		-648,3
Skatteintäkter och generella statsbidrag	648,7			648,7
Resultatet	0,4	0	0	0,4

Tekniska justeringar har genom mandat av kommunfullmäktiges budgetbeslut genomförts av ekonomiavdelningen till följd av förändrad internränta samt ändrade kapitalkostnader. Totalt uppgår de tekniska justeringarna till 2,4 mnkr. Eftersom ökningarna till största del avsåg internränta finansierades ökningen genom att finansförvaltningen fick minskad ram då intäkter från den ökade internräntan skulle täcka minskningen.

De avsatta budgetmedlen för att täcka ökade kostnaderna till följd av lönerörelsen 2023 har fördelats till nämnderna. De nämnder som nyttjar intern service i form av lokalvård och kostenheten har fått utökad ram för att täcka

löneökningar på utförande enheter. Därefter har interndebitering i samma grad utförts.

Driftredovisning utfall

	Januari-augusti 2023			Augusti 2022	Helår 2023			Bokslut 2022
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Prognos			Utfall
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Kommunfullmäktige	-1,2	-1,1	-0,1	-0,9	-1,6	-1,6	0,0	-1,2
Kommunstyrelsen	-38,6	-41,6	2,9	-36,4	-61,7	-63,7	2,0	-56,9
Utbildningsnämnden	-198,9	-207,7	8,8	-186,1	-320,0	-322,4	2,4	-298,2
Socialnämnden	-133,2	-138,6	5,4	-125,1	-204,0	-209,5	5,5	-185,9
Samhällsbyggnadsnämnden	-25,8	-24,7	-1,1	-23,5	-40,3	-40,3	0,0	-43,3
Revisionen	-0,4	-0,6	0,1	-0,3	-1,0	-0,9	-0,1	-0,7
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	-0,2
Överförmyndare	-0,7	-0,5	-0,1	-0,6	-0,7	-0,7	0,0	-0,7
Jävsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Summa nämnder	-398,8	-414,8	15,9	-372,7	-629,4	-639,2	9,8	-587,1
Finansförvaltningen	-0,7	0,0	-0,7	2,6	-1,0	0	-1,0	0
Ofördelad budget	0,0	-2,7	2,7	0,0	-4,0	-4,0	0,0	0
Lönerörelse	0,0	1,3	-1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Pensioner	-5,4	-3,4	-1,9	-9,4	-11,8	-5,2	-6,6	-5,8
Summa ovan	-404,9	-419,6	14,7	-379,5	-646,2	-648,4	2,2	-549,9
Skatteintäkter och generella statsbidrag	444,6	432,5	12,2	427,3	665,6	648,7	16,8	641,1
Årets resultat	39,6	13,0	26,6	47,9	19,4	0,4	19,0	44,5

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning	Budget KF	Utfall	Prognos	Avvikelse
Kommunstyrelsen	4,0	0,6	3,0	1,0
<i>IT-investeringar</i>	3,0	0,6	2,5	0,5
<i>Reinvesteringar inventarier</i>	1,0	0,0	0,5	0,5
Samhällsbyggnadsnämnden	57,6	11,8	36,0	21,6
<i>Lokalresursplan</i>	17,2	2,6	10,9	6,3
<i>Reinvesteringar fastighet</i>	10,0	4,7	10,0	0,0
<i>GC-vägar</i>	3,0	1,3	3,0	0,0
<i>Lekplatser</i>	1,0	0,0	1,0	0,0
<i>Laddstolpar</i>	1,0	0,0	0,2	0,8
<i>Belysning</i>	1,0	0,0	1,0	0,0
<i>Renovering idrottshall</i>	15,0	0,1	0,5	14,5
<i>Taxefinansierad verksamhet</i>				
<i>Div Anläggningsinvesteringar</i>	4,0	2,8	4,0	0,0
<i>Rollpack</i>	0,4	0,4	0,4	-0,1
<i>Tillskottsvatten VA</i>	4,0	0,0	4,0	0,0
<i>Uppgradering vattenv. Töllsjö</i>	1,0	0,0	1,0	0,0
Utbildningsnämnden	1,3	0,8	1,0	0,3
<i>Reinvesteringar</i>	1,3	0,8	1,0	0,3
				0,0
Socialnämnden	1,7	1,1	1,7	0,0
<i>Reinvesteringar inventarier</i>	1,7	1,1	1,7	0,0
				0,0
Summa investeringar	64,6	14,4	41,7	22,9
<i>varav taxefinansierad verksamhet</i>	9,4	3,2	9,4	-0,1
Strategiska markinköp KS	20,0	11,2	20,0	0,0
Strategiska markinköp SBN	5,0	0,0	5,0	0,0
Exploateringsverksamhet	25,0	10,3	10,5	14,5
Finansiell leasing personbilar	0,0	0,0	0,0	0,0
Total investeringsverksamhet	114,6	35,9	77,2	78,7

Fastigheter

Bollebygdskolans, tillbyggnad matsal är färdigställt under året. Under året kommer även verksamhetslokaler för teknisk service (Råssa) påbörjas och beräknas vara klart 2024. Denna post redovisas under Lokalresursplan.

Renovering av Idrottshallen

Projektet bedöms inte påbörjas under året. Endast utredningar och liknande förväntas generera kostnader. Budgeten föreslås flyttas till 2024.

Laddstolpar

Nytt förslag till icke-publik plan samt lokalisering av laddstolpar är framarbetat. Därmed kommer inte hela budgeten att nyttjas

Gata

Investeringar sker främst inom beläggningar.

Markinköp

Under året har Flässjum 1:16 förvärvats för 11,2 mnkr.

Övrigt, årliga anslag reinvesteringar

Nämnderna prognostiserar att nyttja hela anslagna investeringsbudgeten för reinvesteringar med undantag för kommunstyrelsen som inte förväntas nyttja hela reinvesteringssposten.

VA

Investeringar har främst skett i form av relining.

Exploateringar

Det enda pågående exploateringsprojektet avser Bergadalen som vid skrivandets stund är i sin slutfas. Det kvarstår att stycka av och sälja de färdigställda tomterna. Inga större kostnader förväntas komma in på projektet under året. Det är tveksamt om någon tomt kommer hinna bli såld under året. Totalt kommer det bli 14 tomter och 3 byggrätter som redovisas som omsättningstillgång. Projektet

har resulterat i ny lokalgata, belysning och VA-ledningar som redovisas som anläggningstillgångar.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Belopp i miljoner kr (mnkr)	Not	Delårsutfall		Budget helår 2023	Prognos		Utfall helår 2022
		2023-08	2022-08		Utfall helår 2023	Avvikelse helår 2023	
Verksamhetens intäkter	1	97,6	81,7	111,4	141,0	29,6	125,0
Verksamhetens kostnader	2	-469,9	-442,7	-725,1	-745,4	-20,3	-692,6
Avskrivningar	3	-18,9	-18,7	-28,6	-27,9	0,7	-28,1
Verksamhetens nettokostnader		-391,2	-379,8	-642,3	-632,3	10,0	-595,2
Skatteintäkter	4	367,6	351,2	538,3	550,3	12,0	525,9
Generella statsbidrag och utjämning	5	77,5	76,9	111,2	116,2	5,1	115,2
Verksamhetens resultat		53,9	48,3	7,2	34,3	27,1	46,0
Finansiella intäkter	6	0,4	0,9	1,2	1,1	-0,1	1,2
Finansiella kostnader	7	-7,1	-1,3	-8,0	-8,3	-0,3	-2,8
Resultat efter finansiella poster		47,2	47,9	0,4	27,1	26,7	44,5
Extraordinära poster	8	-7,7	0	0	-7,7	-7,7	0
Årets resultat		39,6	47,9	0,4	19,4	19,0	44,5

Balansräkning

Belopp i mnkr	Noter	2023 aug	2022
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	9	1,5	1,4
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10, 11	503,9	487,2
Maskiner och inventarier	12	15,1	15,1
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Summa Materiella anläggningstillgångar		519,1	502,4
Finansiella anläggningstillgångar	13	15,2	13,9
Summa Anläggningstillgångar		535,7	517,7
Bidrag till statlig infrastruktur		0,0	0,0
Omsättningstillgångar			
Förråd, exploateringar	14	32,5	33,9
Fordringar	15	67,0	66,8
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0
Kassa och bank	16	87,4	45,5
Summa Omsättningstillgångar		186,9	146,2
Summa Tillgångar		722,64	663,91
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	17	459,9	420,3
Eget kapital		420,3	420,3
Årets resultat		39,6	0,0
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	63,3	50,2
Andra avsättningar		0,0	0,0
Summa Avsättningar		63,3	50,2
Skulder			
Långfristiga skulder	19	123,4	82,4
Kortfristiga skulder	20	76,0	111,0
Summa Skulder		199,5	193,4
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder		722,64	663,91

Panter och ansvarsförbindelser	Noter	2023 aug	2022
Panter och därmed jämförliga säkerheter	21	0,3	0,3
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser utanför linjen	22	138,8	133,3
Borgensförbindelser	23	302,5	302,5

Noter

	<u>2023 - aug</u>	<u>2022 - aug</u>
1 - Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter	4,8	5,0
Taxor och avgifter	40,7	32,1
Hyror och arrenden	3,1	3,7
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	35,3	34,2
Bidrag och gåvor från privata aktörer	0,0	0,0
EU-bidrag	0,9	0,8
Övriga bidrag	0,7	0,4
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	4,5	4,8
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	7,3	0,2
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,0	0,0
Övriga verksamhetsintäkter	0,3	0,4
Summa verksamhetens intäkter	97,6	81,7
2 - Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-264,1	-254,7
Pensionskostnader	-27,4	-22,1
Lämnade bidrag	-12,2	-13,3
Köp av verksamhet	-89,4	-81,8
Lokal- och markhyror	-9,6	-9,3
Inköp av material och varor	-0,5	-0,2
Inköp av tjänster	-7,0	-4,9
Realisationsförluster och utrangeringar	-1,0	-1,3
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-0,6	0,0
Bolagsskatt	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-58,1	-55,1
Summa verksamhetens kostnader	-469,9	-442,7
3 - Avskrivningar		
Avskrivning immateriella tillgångar	-0,4	-0,3
Avskrivning byggnader och anläggningar	-14,8	-14,2
Avskrivning maskiner och inventarier	-3,7	-4,3
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	0,0	0,0
Summa av- och nedskrivningar	-18,9	-18,7

4 - Skatteintäkter		
Preliminär kommunalskatt	362,0	351,2
Preliminär slutavräkning innevarande år	3,5	0,0
Slutavräkningsdifferens föregående år	2,0	0,0
Mellankommunal kostnadsutjämning	0,0	0,0
Övriga skatter	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	367,6	351,2
5 - Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämning	50,2	45,3
Kostnadsutjämning	-3,6	-0,2
Regleringsbidrag/avgift	15,1	17,7
Kommunal fastighetsavgift	15,1	14,5
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	-3,6	-1,3
Övriga bidrag i utjämningsystemet	0,0	0,0
Övriga generella bidrag från staten	4,4	1,0
Summa generella statsbidrag och utjämning	77,5	76,9
6 - Finansiella intäkter		
Utdelningar på aktier och andelar	0,0	0,2
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0
Realiserad vinst på försäljning av finansiella instrument	0,0	0,0
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	0,4	0,0
Ränteintäkter	0,0	0,0
Borgensavgifter	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,6
Summa finansiella intäkter	0,4	0,9
7 - Finansiella kostnader		
Räntekostnader på lån	-1,9	-0,4
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-5,2	0,0
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	0,0	-0,8
Förlust vid försäljning av finansiella instrument	0,0	0,0
Orealiserad värdeminskning finansiella instrument	0,0	0,0
Övriga finansiella kostnader	0,0	-0,2
Summa finansiella kostnader	-7,1	-1,3

8 - Extraordinära poster

Extraordinära poster	-7,7	0,0
-----------------------------	-------------	------------

Under redovisningsperioden uppdagades det att avdragen skatt från utbetalda pensioner förmedlade via Skandia har hanterats fel i redovisningen. Avdragen skatt har inte tagits upp som skuld vilket inneburit att skulden succesivt minskat i samband med att skatten betalats in. Rätt belopp har deklarerats och betalats ut men saldot på skuldkontot har inte stämts av på korrekt sätt och har sedan 2019 inte visat aktuell skuld.

Felet bedöms inte påverka resultatet de tidigare perioderna i väsentlig utsträckning. För att återställa skuldkontot till rätt saldo påverkas dock innevarande räkenskapsårs resultat i sådan omfattning att resultatpåverkan redovisas som en extraordinär post.

Tidigare års felaktiga redovisning skedde till följande belopp:

2019 - 1,7 mnkr

2020 - 1,9 mnkr

2021 - 2,0 mnkr

2022 - 2,1 mnkr

Totalt 7,7 mnkr som i år redovisas som extraordinär kostnad.

Kostnaden påverkar resultatet negativt om -7,7 mnkr. Utan denna kostnad skulle resultatet vara 47,3 mnkr allt annat lika. I balansräkningen kan effekten ses i not 20 under posten "Personalens skatter, avgifter och avdrag". För perioden är skulden korrekt medan jämförelsetalet föregående period omräknat är 13,4 mnkr istället för redovisade 5,7. De kortfristiga skulderna totalt sett påverkas dock mer av andra faktorer vilket gör att skulderna är lägre vid delårsbokslutet än årsbokslutet trots att felet korrigerats i år.

Noter fortsättning	<u>2023 aug</u>	<u>2022</u>
9 - Immateriella anläggningstillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	5,6	4,5
Inköp	0,5	0,9
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,2
Utgående anskaffningsvärde	6,1	5,6
Ingående ack. avskrivningar	-4,2	-3,8
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,4	-0,4
Utgående ack. avskrivningar	-4,7	-4,2
Ingående ack. nedskrivningar	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	1,5	1,4
Genomsnittlig nyttjandeperiod	4,08 år	4,08 år
10 - Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Ingående anskaffningsvärde	721,6	702,9
Inköp	28,9	14,6
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	-1,6	0,0
Överföringar	2,3	4,2
Utgående anskaffningsvärde	751,2	721,6
Ingående ack. avskrivningar	-288,6	-267,2
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,7	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-14,8	-21,5
Utgående ack. avskrivningar	-302,8	-288,6
Ingående ack. nedskrivningar	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	448,4	433,0
Genomsnittlig nyttjandeperiod	29,92 år	29,92 år

11 - Pågående investeringar		
Ingående anskaffningsvärde	54,3	11,3
Under året avslutade investeringar	-2,3	-1,4
Årets investeringar	3,6	44,4
Utgående redovisat värde	55,5	54,3
12 - Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	135,4	131,6
Inköp	4,3	4,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	-1,7	0,0
Överföringar	-0,1	-0,2
Utgående anskaffningsvärde	138,0	135,4
Ingående ack. avskrivningar	-120,9	-113,9
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	1,6	0,1
Överföringar	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-3,7	-6,5
Utgående ack. avskrivningar	-122,9	-120,3
Ingående ack. nedskrivningar	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	0,0
Årets nedskrivningar/återföringar	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	15,1	15,1
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5,13 år	5,13 år
13 - Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm.		
Kommunaktiebolaget	0,0	0,0
Kommuninvest ekonomisk förening	7,1	6,3
Coompanion Sjuhärad	0,0	0,0
Inera	0,0	0,0
Gryaab	1,0	1,0
Summa aktier och andelar kommunkoncernföretag mm.	8,2	7,3
Grundfondskapital		
Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder	1,0	1,0
Summa långfristiga placeringar	1,0	0,0
Långfristiga placeringar		
Aktieindexobligationer mm	6,0	5,7
Summa långfristig utlåning	6,0	5,7
Bostadsrätter	0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar	15,2	13,9

14 - Förråd och exploateringar		
VA-verksamhetens förråd	0,8	0,8
Exploateringstomter	31,7	33,1
Tomträttsmark till försäljning	0,0	0,0
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	32,5	33,9
15 - Fordringar		
Kundfordringar	3,4	7,0
Statsbidragsfordringar	30,3	23,7
Kommunalskattfordringar	16,8	25,1
Övriga kortfristiga fordringar	3,8	4,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12,7	6,9
Summa fordringar	67,0	66,8
16 - Kassa och bank		
Kassa	0,0	0,0
Bank och plusgiro	87,4	45,5
Summa kassa och bank	87,4	45,5
17 - Eget kapital		
Ingående eget kapital	320,2	313,8
Ingående värde Resultatutjämningsreserv	100,1	62,1
totalt Ingående Eget kapital	420,3	375,9
Årets resultat	39,6	6,5
Årets reservering Resultatutjämningsreserv	0,0	38,0
totalt Årets resultat	39,6	44,5
Utgående eget kapital	459,9	420,3
Varav utgående reservation Resultatutjämningsreserv	100,1	100,1
18 - Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	48,8	46,4
Nyintjänad pension	8,4	2,1
Årets utbetalningar	-0,8	-1,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	3,7	0,9
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0
Övrig post	0,0	0,3
Byte av tryggande	0,0	-0,4
Omställningsstöd förtroendevalda	0,4	1,1
Förändring löneskatt	2,9	0,8
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	63,3	50,2
Omställningsstöd till förtroendevalda avser tre politiker som avslutat sina uppdrag efter mandatperioden. Utbetalningen har påbörjat 2023 och resterande årets förpliktelse redovisas som en avsättning.		

19 - Långfristiga skulder		
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	96,0	56,0
Långfristig leasingskuld	0,6	0,5
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	22,8	21,8
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	4,1	4,1
Summa långfristiga skulder	123,4	82,4
20 - Kortfristiga skulder		
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	0,5	0,8
Leverantörsskulder	12,5	35,2
Moms och punktskatter	0,0	0,2
Personalens skatter, avgifter och avdrag	14,8	5,7
Retroaktiva löner och OB-ersättning	1,6	1,4
Semester och övertidsskuld	17,3	28,6
Kommunalskatteskulder	0,0	0,0
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24,6	32,3
Övriga kortfristiga skulder	4,9	6,8
Summa kortfristiga skulder	76,0	111,0
21 - Panter och därmed jämförliga säkerheter		
Flässjum Övregården 4:98	0,3	0,3
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	0,3	0,3
22 - Pensionsförpliktelser utanför linjen		
Ing. ansvarsförb. för pens. intj. före 1998	130,8	134,5
Ränte och basbeloppsuppräknig	8,2	3,1
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0
Nyintjänad pension	0,0	-0,3
Årets utbetalningar	-3,9	-5,6
Övrig post	0,2	-0,3
Förändring löneskatt	1,1	-0,7
Pensionsförpliktelser utanför linjen Bollebygd	136,3	130,8
Förpliktelse från Borås stad	2,0	2,0
Löneskatt förpliktelse Borås stad	0,5	0,5
Summa pensionsförpliktelse utanför linjen	138,8	133,3
23 - Borgensförbindelser		
Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder	299,0	299,0
Varav är utnyttjat	227,0	249,0
Förlustansvar för egna hem	0,0	0,0
Gadden, fristående skola	3,5	3,5
Summa Borgensförbindelser	302,5	302,5

Not solidarisk borgen

Bollebygds kommun har i juni 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2023-06-30 var medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bollebygds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 597 995 510 714 kronor och totala tillgångar till 587 746 158 227 kronor. Bollebygds kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 436 942 416 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 421 520 559 kronor.

Not Erhållna men ännu ej intäktsredovisade generella statsbidrag

Kommunen erhöll juni 2022 1 024 297 kronor avseende "Utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden". Bidraget klassades som generellt och har periodiserats till och med december 2023. Av det bidraget har 215 641 kronor ännu ej intäktsredovisats.

Motsvarande bidrag erhöles också juli 2023. Totalt erhöles då 1 089 687 kronor varav 363 229 kronor ej intäktsredovisats ännu. Bidraget intäktsförs i sin helhet under 2023.

Under 2023 erhöles kommunen även bidrag för "Minskad andel timanställda inom vård och omsorg om äldre". Totalt erhöles 4 444 552 kronor varav 1 481 517 kronor ej intäktsförs ännu. Bidraget intäktsförs i sin helhet under 2023.

Not. redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats utifrån lag om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen, samt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer. Om avsteg från detta är gjorda så anges det specifikt nedan. Ingen ändring av redovisningsprinciperna har skett sedan bokslutet 2022.

Intäkter och kostnader - Inkomster och utgifter är i allt väsentligt periodiserade till rätt period. En gräns på ett basbelopp gäller, inkomster eller utgifter över detta ska alltid periodiseras. Det förekommer att lägre belopp också periodiseras, i synnerhet hyror. Statsbidrag som inte är generella utan avser något visst projekt eller liknande, periodiseras alltid. Anslutningsavgifter avseende VA-verksamheten redovisas som verksamhetens intäkter och periodiseras på 50 år. Årets förändring av semesterlöneskuld, intjänad ferielön och övertid kostnadsbokförs över resultaträkningen. Den totala skulden redovisas som en kortfristig skuld i balansräkningen. Timlöner som intjänats i augusti men utbetalas i september är periodiserade och belastar resultatet för augusti. Internräntan sattes till 1,5 % 2023 och är samma som den som SKR tagit fram som exempel. Skatteavräkningen 2023 är periodiserad med 8/12-delar.

Jämförelsestörande poster – Inga poster har tagits upp som jämförelsestörande förutom den extraordinära kostnaden som beskrivs i not 8. Kommunen har under redovisningsperioden erhållit en exploateringsersättning om totalt 6,4 mnkr. Posten har inte klassats som jämförelsestörande då beloppet inte bedöms vara av väsentlig storlek.

Aktivering - Investeringar som aktiveras har som princip haft ett anskaffningsvärde på över ett basbelopp (exkl. mervärdesskatt) och en livslängd på minst tre år.

Immateriella tillgångar - Samtliga immateriella tillgångar är förvärvade.

Komponentredovisning - Kommunen tillämpar komponentredovisning fr.o.m. 2015. Avskrivningstider är framtagna utifrån rekommendationer från RKR och branschen, dessutom har diskussioner förts med andra kommuner för att skapa likvärdighet. Byggnader har delats in i fem komponenter med avskrivningstider på mellan 15-80 år. Gator har mellan 2-5 komponenter beroende på typ. Investeringar inom VA har redan haft karaktären av komponentredovisning eftersom de ingående delarna ofta är lätt identifierbara, men fem komponenter finns inom detta område. Några justeringar har inte skett på gamla investeringar. Flera av de gamla investeringarna i fastigheter har en avskrivningstid på 33 år. Bedömningen är att en genomgång och uppdelning i komponenter skulle hamna i genomsnitt på ungefär samma avskrivningstid varför nyttan av att göra detta arbete inte överväger nedlagd arbetstid. Om någon befintlig fastighet genomgår större renovering så ska dock ny bedömning göras av berörda komponenter.

Sammanställd redovisning - Kommunkoncernen består av kommunen och Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder. I delårsrapporten finns inga sammanställda räkenskaper, vilket inte heller är ett krav enligt RKR R17. Dels så upprättar stiftelsen inget bokslut per augusti och dels är bedömningen att det ändå går att bilda sig en tillräcklig uppfattning kring koncernens ekonomi trots avsaknaden av sammanställda räkenskaper. Det finns ett separat avsnitt om stiftelsens prognos för året.

Internredovisningsprinciperna – Internredovisningen särskiljs genom motparterna. Köp och sälj förekommer inom bl.a. måltid, lokalvård och internhyrorna. Det är viktigt att få en rättvisande redovisning utifrån verksamhetsbegreppet, att t.ex. hyror för lokaler fördelas till rätt verksamhet så att statistiken i räkenskapssammandraget blir rättvisande. Prissättning sker utifrån självkostnad.

Måluppföljning

Kommunfullmäktiges mål

Nr	Mål	Prognosen är att målet kommer att...		
		uppnås	delvis uppnås	ej uppnås
Skola				
1	Skolorna i Bollebygds kommun ska tillhöra toppskiktet i landet, det mäts genom att följande nyckeltal ska visa på ett högre utfall än pendlingskommuner nära storstad		X	
<p>Då värdet på satta indikatorer visar på nedåtgående resultat och resultaten från övriga skolsverige ännu inte gjorts tillgängliga är det svårt att bedöma om skolorna i Bollebygd tillhör toppskiktet i landet. Nämndens verksamheter kommer fortsätta analysen av resultaten och redovisa dessa i årsberättelsen.</p> <p>Prognosen är att målet kommer uppnås delvis</p>				
Företagande				
2	Genomföra minst två riktade aktiviteter t.ex. konferenser eller seminarier under 2023–2024.	X		
<p>Kommunstyrelsen fortsätter ha återkommande dialogmöten med företagareorganisationer, frukostmöten och att genomföra företagsbesök. Under våren har tio företagsbesök genomförts.</p> <p>Företagare har önskat tematräffar inom olika områden som rör deras profession från kommunen. Under våren 2023 har tematräffar genomförts för kontrollansvariga och för byggnationer i kommunen och för entreprenörer som gräver brunnar och avlopp.</p>				
3	Förvaltningarna och politikernas bemötande gentemot företagarna ska förbättras.		X	
<p>Samhällsbyggnadsnämnden, kommunstyrelsen och socialnämnden arbetar med målet.</p> <p>Bemötande är ett område som får lågt betyg i undersökningar. För att förbättra det handlar det dels om att stärka bemötandet generellt men framför allt spegla handläggares, chefers och politikernas bemötande av enskilda personer och företag när kritik riktas mot enskilda personer. Det bemötande som kommunen vill ge sina medborgare och företagare måste vara tydligt uttalad och känt hos handläggare, chefer och politiker.</p>				

<p>Handlingsplaner har tagits fram på nämnderna för att öka tillgängligheten gentemot företagen. Arbetet av handlingsplanerna syns inte ännu inte i några mätningar då det senaste resultatet är från 2022. Årets mätning presenteras sista veckan i september.</p> <p>Prognosen är att målet delvis kommer uppnås, men det är svårt att göra en bedömning innan mätningen presenterats.</p>			
Attraktiv arbetsgivare			
4	Bollebygds attraktivitet som arbetsgivare ska förbättras. Målet mäts genom årlig medarbetarenkät.		X
<p>Samtliga nämnder arbetar med målet utifrån lite olika perspektiv. Det kan konstateras att kompetensförsörjning är en utmaning på både kort och lång sikt. Samtliga förvaltningar upplever svårigheter i att rekrytera rätt kompetens till verksamheterna och även svårigheter att rekrytera vikarier.</p> <p>Det har genomförts en medarbetarenkät i kommunen för att ta reda på medarbetarnas upplevelse sitt arbete. Resultatet visar på att medarbetarna överlag är nöjda med sin arbetssituation och att de har ett utvecklande och meningsfullt arbete. Enkäten visar också på att kommunikationen mellan de olika hierarkiska nivåerna i kommunen bör öka och att många medarbetare upplever att de inte hinner med sitt arbete på sin arbetstid.</p> <p>Genom den röda tråden genomförs en systematisk dialog med medarbetare och chefer om balansen mellan krav och resurser. Dialogerna upplevs som meningsfulla av både chefer och medarbetare.</p> <p>Att erbjuda heltidsarbete är en viktig förutsättning för att befintliga och eventuella framtida medarbetare ska uppleva Bollebygds kommun som en attraktiv och bra arbetsgivare och förvaltningarna strävar efter att erbjuda heltidsanställningar. Störst utmaning i detta har socialförvaltningen.</p> <p>Sammantaget prognosticeras att målet delvis kommer uppnås.</p>			
5	Genom tillitsfull dialog vill vi skapa en hållbar organisation. Varje nämnd/styrelse ska hålla workshop kring (tillitsbaserad) hållbar organisation.	X	
Workshop är genomförd av samtliga nämnder.			
Fritid			
6	Krafthuset ska utvecklas och vara mer tillgängligt med utökade öppettider och erbjuda mer aktiviteter för barn och ungdomar.	X	

Socialnämnden har anordnat 10 nya aktiviteter utanför tätorten. Nämnden har även sett över behovet av utökade öppettider genom enkätundersökning, och kommer under hösten arbeta vidare med frågan utifrån resultatet. Utifrån detta är bedömningen att målet kommer uppnås.			
Hållbarhet, samhällsutveckling och miljö			
7	Samtliga nämnder ska arbeta med insatser som bidrar till att kommunens energianvändning minskar.	X	
Samtliga nämnder arbetar med insatser för att minska energianvändningen, däremot är det svårt att mäta effekten av insatserna eftersom det är så många andra faktorer som påverkar kommunens totala energianvändning. De största insatserna görs av samhällsbyggnadsnämnden där en stor del av reinvesteringsbudgeten används till åtgärder i fastigheter vilket syftar till att minska energianvändningen. Exempel på insatser är att värmepump bytts ut och inköp av energieffektivare lampor. Temperaturen sänks vid de anläggningar där det är möjligt utan att göra avsteg från arbetsmiljöverkets föreskrifter. Prognosen är att målet kommer uppnås			
8	Andelen ekologiska livsmedel ska vara minst 52 % 2023	X	
Andelen ekologiska livsmedel uppgick efter augusti till 53 % prognosen är att målet kommer uppnås.			
9	Andelen närproducerade livsmedel ska vara minst 75 % 2023	X	
Andelen närodlade livsmedel var efter augusti 74 % vilket är en försämring jämfört med förra årets 77%. Det återstår dock några månader av året och det är troligt att målet uppnås vid årets slut.			
Kollektivtrafik			
10	Inleda förhandling med Västtrafik om ökad kollektivtrafik i kommunen	X	
Förhandling kommer inledas under oktober vilket innebär att målet bedöms uppnås till årets slut			

Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen

Av kommunfullmäktiges 10 verksamhetsmål prognosticeras att 3 kommer uppfyllas delvis och 7 uppfylls.

För målen som avser skola och företagande är det dock svårt att göra prognoser eftersom målen tar sikte på undersökningar eller jämförelser som ännu inte publicerats. Det gör att bedömningen kan förändras till årets slut.

Kommunstyrelsen uppmanar fler nämnder att ta fram indikatorer för hur samhällsservicen upplevs av kommunens medborgare för att få en bättre bild och lättare kunna bedöma måluppfyllnaden, det bör redan idag finnas ett flertal sådana som kan vara relevanta.

Samtliga mål inom hållbarhet, samhällsutveckling, och miljö beräknas uppnås. De två målen avseende kost är högst ställda och bedöms som svåra att utöka ytterligare i dagsläget. Inom energianvändning bedöms finnas en stor potential till ytterligare energieffektiviseringar vilket är ett område som behöver prioriteras.

Av de två finansiella målen bedöms att båda kommer vara uppfyllda främst till följd av kraftigt förbättrade resultat jämfört med budget samt att inte hela investeringsbudgeten nyttjas. Se vidare stycket om god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen bedömer att det är ett utvecklingsområde att utveckla mål och indikatorer ytterligare samt att se över de finansiella målen utifrån en långsiktig finansiell plan.

Revisionsberättelse

Revisorernas bedömning av delårsrapport